

РЕШЕНИЕ

№ 5717

гр. София, 28.09.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 56 състав,
в публично заседание на 11.09.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Ситнилка

при участието на секретаря Макрина Христова и при участието на прокурора Тони Петрова, като разгледа дело номер **7783** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административно процесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 27, ал. 6 от Закон за закрила на детето (ЗЗДет.).

Образувано е по жалбата на М. П. Г. в качеството ѝ на родител и законен представител на малолетното дете Т. М. Г. срещу заповед № ЗД/Д-С-ВЗ-041 от 01.08.2023 г., издадена от директора на Дирекция „Социално подпомагане“ - Възраждане, с която е разпоредено временното настаняване на детето Т. М. Г. в ЦНСТДБУ „Детство“ за срок от една година или до промяна в обстоятелствата и произнасяне на съда с решение по чл. 28 от ЗЗДет. Наведени са доводи за материална незаконосъобразност на оспорената заповед. Твърди се, че изложената фактическа обстановка не отговаря на действителната такава. Оспорващата изтъква, че като майка на детето е предприел всички действия, с които да предпази, защити и отглежда детето си. Заявява искане оспореният акт да бъде отменен.

Ответникът – Директор на Дирекция "Социално подпомагане" - Възраждане, чрез процесуалния си представител оспорва жалбата като неоснователна и прави искане да бъде оставена без уважение. Сочил, че обжалваният акт е издаден от материално и териториално компетентен орган, при спазване на установената форма, при спазване на административнопроизводствените правила, както и в съответствие с материалния закон.

Заинтересованата страна Т. М. Г. чрез назначения с определение от 21.08.2023 г. особен представител адв. Ф. моли за уважаване на жалбата и отмяна на оспорената

заповед. Изтъква липсата на условията по чл. 25, ал. 1, т. 4 от ЗЗДет., на каквото правно основание е издадена оспорената заповед. Намира същата за срам за администрацията, която би трябвало да подкрепя родителите, а не да взима децата им и да ги настанява в защитени домове.

Представителят на Софийската градска прокуратура намира жалбата за основателна. Споделя съображенията на особения представител за липсата на предпоставките на нормата на чл. 25, ал. 1, т. 4 от ЗЗДет., доколкото в оспорената заповед са изложено единствено доводи за лоши условия, което е едно от изискуемите се кумулативни условия за нейното издаване.

Административен съд София - град, в настоящия състав, като обсъди събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съобрази доводите на страните и извърши цялостна проверка на оспорения акт във връзка с правомощията си по чл. 168 от АПК, намира за установено следното от фактическа страна:

Административното производство е образувано въз основа на доклад изх. № СЛ/Д-С-В3/1270-001/01.08.2023 г., изготвен от социален работник в отдел „Закрила на детето“ към ДСП - Възраждане. Посочено е, че Т. М. Г., на 1 год. и 3 м., живее с майка си М. Г., прабаба си по майчина линия Й. Т. и брат си Г. Г. на 0 години и 1 м., в жилище, собственост на прабабата, което разполага с една стая, кухня и санитарен възел. Хигиенно - битовите условия са лоши. За детето няма осигурено лично пространство. Не са осигурени необходимите вещи и пособия за правилното му развитие (легло, храна и играчки). Не е осигурена адекватна закрила от вредни фактори и опасности. След извършена проверка по подаден сигнал е установено, че майката М. Г. е извън града, а бабата изпитва трудности за задоволяване на базовите потребности на детето. Видимо поведенческото развитие на детето не е в съответствие с календарната му възраст. Детето не посещава детско заведение. Детето има личен лекар практикуващ в ЕТ „Света Марина“. Майката не извършва трудова дейност. Получава месечни социални помощи по чл. 7 от ЗСПД. Липсват данни за остри/хронични заболявания, за употреба на алкохол и наркотици от майката. Въз основа на тези данни в доклада е обоснован извод, че се родителят няма стабилна подкрепяща среда, няма финансова стабилност, а жилищните и хигиенно- битовите условия са лоши. Предложено е да се издаде заповед за спешно настаняване на детето по административен ред в ЦНСТДБУ „Детство“ за срок от 12 месеца.

Видно от приложените по делото писмени доказателства, повод за извършване на проверката на 01.08.2023 г. са депозираните два сигнала, съответно на 28.07.2023 г. и 30.07.2023 г., в които са изнесени данни, че от месец май 2022 г. се чува непрестанен рев на бебе и истерична майка, която крещи „какво искаш, защо ревеш, ще те набия“, както и, че двете деца се отглеждат в лоши битови условия, като майката отсъства от няколко дни, а грижи за децата се полагат от прабаба им. В семейството има домашен любимец - куче, което е затворено в банята.

Въз основа на доклад изх. № СЛ/Д-С-В3/1270-001/01.08.2023 г. е издадена оспорената в настоящото съдебно производство заповед, с която поради наличието на обстоятелства по чл. 33, ал. 1 и ал. 2 от ППЗЗДет. във връзка с чл. чл. 27, ал. 1 и чл. 25, ал. 1, т. 4 от ЗЗДет. малолетното дете Т. М. Г. е настанено временно в ЦНСТДБУ „Детство“.

Заповедта е връчена на М. Г. на 02.08.2023 г., а жалбата е депозирана на 10.08.2023 г.

Като доказателство по делото е приет доклад за оценка на постъпил сигнал вх. № СИГ/Д-СІВ3/123 от 15.03.2023 г. В него е отразено, че на 16.03.2023 г. е извършена внезапна проверка на адреса, при която е установено, че детето Т. е облечен с чисти дрехи, според сезона и пола. Майката е показала кутии с храна и пюрета, детето е било усмихнато и спокойно, но когато майката го е оставила то се е разплакало. Детето разполага със собствено легло тип „кошара“, разположено до леглото на майката. За детето има осигурени храна, дрехи и вещи. Майката разполага с подкрепата на прабабата по майчина линия в грижите за детето.

На основание чл. 15, ал. 6 от ЗЗДет. по делото е приложен социален доклад изх. № ПР/Д-С-В3/267-001 от 01.09.2023 г., изготвен от ДСП-Възраждане. Видно от него към момента майката не е осигурила сигурна среда за отглеждане на детето – не е извършила ремонт в апартамента, не е купила креват на детето, не е осигурила подходящи вещи и пособия за задоволяване на потребностите му. Посочено е, че М. Г. не сътрудничи на ОЗД-ДСП-Възраждане. Същата е консултирана по СК, ЗЗДет. и ППЗЗДет. за правата и задълженията ѝ като родител, но не е подала заявление за реинтеграция и категорично отказва да ползва социална услуга. Осъществява регламентираните контакти с детето в центъра. Направено заключение за липсата на основание към настоящия момент за промяна на предприетата мярка за закрила извън семейна среда.

По сведения на разпитания по делото директор на ЦНСТДБУ „Детство“ М. С. детето се чувства добре, адаптира се бързо към средата. Учи се да ходи. Страхува се да се пусне, от тъмното и от висок тон. Има леко изоставане в развитието според нормата за възрастта, но е възможно същото да бъде наваксано.

При така установените факти, съдът достигна до следните правни изводи:

Жалбата е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА – подадена е от активно легитимирано лице с правен интерес и срещу подлежащ на оспорване индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21, ал. 1 АПК. Разгледана по същество жалбата е НЕОСНОВАТЕЛНА.

Заповедта е издадена от компетентен орган, съгласно нормата на чл. 27, ал. 1 от ЗЗД, според която настаняването на дете в семейство на роднини или близки, в приемно семейство, социална услуга - резидентен тип или в специализирана институция се извършва със заповед на директора на дирекция "Социално подпомагане" по настоящия адрес на детето. Настоящият адрес на детето е в териториалния обхват на ДСП-Възраждане, а към датата на налагане на мярката, фактическият ѝ издател е бил оправомощен да изпълнява функцията на директор на ДСП-Възраждане.

При издаването на заповедта е спазена установената писмена форма. Тя е мотивирана, с оглед съдържащите се в нея фактически и правни основания за издаването ѝ. Съгласно ТР № 16 от 1975 г. на ОС на ГК на ВС, е допустимо мотивите към административния акт да не са изложени в него и да предхождат издаването на акта и да се съдържат в друг документ, съставен с оглед предстоящото издаване на административния акт. В конкретиката на фактите такива други документи са налице. Мотивите се съдържат и в доклад изх. № СЛ/Д-С-В3/1270-001, изготвен от социален работник в отдел „Закрила на детето“ към ДСП - Възраждане, като изложените в него съображения са такива и на самия акт, предвид Тълкувателно решение № 16 от 31.03.1975 г. на ОСГК на ВС.

В хода на административното производство по издаване на заповедта не са

допуснати съществени процесуални нарушения, които да са довели до нейната незаконосъобразност. Административният орган е спазил регламентираните в ЗЗДет. и ППЗЗДет. процесуални правила, като съобразно правомощията си по чл. 26, ал. 1, изречение второ във връзка с чл. 27, ал. 1 от ЗЗДет е издал заповед за временно настаняване на детето Т. Г. в ЦНСТДБУ „Детство“. Касае се за административен акт издаден при условията на чл. 33, ал. 1 от ППЗЗДет. - спешното настаняване извън семейството, предприето в случаите, когато има опасност за здравето и живота на детето. Изчерпването на всички възможности за закрила в семейството е изрично изключено от нормата на чл. 25, ал. 2 от ЗЗДет. в случаите, когато се налага спешното извеждане на детето, какъвто е настоящия. С оглед горното и предвид извършената от съда служебна проверка не се установяват допуснати в хода на административното производство съществени нарушения на административно производствените правила, които да обосноват отмяната на заповедта.

Заповедта е издадена и в съответствие с материалноправните изисквания на закона. Приложената мярка, установена в чл. 27, ал. 1 във връзка с чл. 25, ал. 1, т. 4 ЗЗДет. предвижда настаняване извън семейството на дете, което е жертва на насилие в семейството и съществува сериозна опасност от увреждане на неговото физическо, психическо, нравствено, интелектуално и социално развитие. Понятието "насилие" за целите на закрилата на детето, така както е дефинирано в чл. 11 от ЗЗДет, обхваща случаи на въвличане на детето в дейности, неблагоприятни за неговото физическо, психическо, нравствено и образователно развитие; нарушаване на достойнството му чрез методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие и форми на въздействие, противоречащи на неговите интереси. Мярката за закрила на дете "спешно временно настаняване извън семейството" е регламентирана в чл. 33, ал. 1 от Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето като разновидност на мярката "временно настаняване на дете в семейство на роднини или близки, в приемно семейство, социална услуга - резидентен тип или в специализирана институция" по чл. 27, ал. 1 от Закона за закрила на детето.

Материалноправната разпоредба на чл. 33, ал. 1 от ППЗЗДет. предвижда предприемане на спешно настаняване извън семейството в случаите, когато има опасност за здравето и живота на детето. В тези случаи не се извършва предварително проучване на възможността за настаняването на детето в семейство на роднини или близки с подготвено становище за годността на близките или роднините да отглеждат детето (чл. 24 от ППЗЗДет). На основание чл. 33, ал. 2 от ППЗЗДет. настаняването се извършва незабавно след получаването на сигнала със заповед на директора на дирекция "Социално подпомагане", а на основание следващата алинея 3 проучването започва незабавно и се извършва в срок до 10 дни от издаване на заповедта. Обезпечителният характер на мярката по отношение на интересите на детето изисква провеждане на бързо административно производство, като административното решение следва да бъде взето незабавно.

Фактите за прилагане на развилата се процедура са установени с приложените по делото формуляри за приемане на устен сигнал, съответно от 28.07.2023 г. и 31.08.2023 г. Спазена е и разпоредбата на ППЗЗДет. Проучването е започнало незабавно с изготвения преди издаване на заповедта социален доклад за оценка на постъпил сигнал. Този доклад преценен като доказателство, съставлява официален документ по смисъла на чл. 179, ал. 1 ГПК във връзка с чл. 144 от АПК, като издаден от длъжностно лице в кръга на службата му и след извършена проверка по

установения ред и форма, съставляващ и индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21, ал. 3 АПК, с който са установени факти и обстоятелства с правно значение и основание за издаване на обжалваната заповед. Същият доклад на основание посочената разпоредба от ГПК е доказателство пред съда до доказване на противното, за изявленията и действията, извършени пред и от социалния работник. Констатациите в социалния доклад не са оспорени, не се твърди и не може да се направи извод, че съдържа неверни факти и обстоятелства, предвид останалите доказателства по делото.

Относителите към тези материалноправни предпоставки факти са описани като: липса на осигурено лично пространство, необходими вещи и пособия за правилното развитие, неосигурена адекватна закрила от вредни фактори и опасности. Видимо поведенческото развитие на детето не е в съответствие с календарната му възраст. Родителят няма стабилна подкрепяща среда, няма финансова стабилност, а жилищните и хигиенно-битовите условия са лоши. По тези съображения, съдът намира, че кумулативно изискуемите материалноправни предпоставки от основаниято по чл. 25, ал. 1, т. 4 ЗЗДет. за настаняване на детето извън семейството са налице.

Действително, както е изтъкнато от особения представител на малолетния Т. Г. налице е разминаване в констатациите отразени в доклада за оценка на постъпил сигнал вх. № СИГ/Д-СІВ3/123 от 15.03.2023 г. и този въз основа на който е издадена оспорената заповед. Следва да се отчете факта обаче, че първият доклад е изготвен преди раждането на второ дете и не опровергава констатациите на доклада, въз основа на който е издадена оспорената заповед.

При тези обстоятелства, съдът приема за доказано, че за детето Т. М. Г. не са били полагани постоянни родителски грижи, в съответствие с нормата на чл. 125, ал. 3 от Семейния кодекс, според която родителят осигурява постоянен надзор по отношение на малолетното си дете и подходящ контрол на поведението на непълнолетното дете.

Обжалваната заповед е издадена и в съответствие с целта на закона. Съгласно чл. 1, ал. 1 от ЗЗД, този закон урежда правата, принципите и мерките за закрила на детето, органите на държавата и общините и тяхното взаимодействие при осъществяване на дейностите по закрила на детето. Според чл. 1, ал. 2 от ЗЗД, държавата защитава и гарантира основните права на детето във всички сфери на обществения живот за всички групи деца съобразно възрастта, социалния статус, физическото, здравословно и психическо състояние, като осигурява на всички подходяща икономическа, социална и културна среда, образование, свобода на възгледите и сигурност.

Разпоредбата на чл. 10, ал. 1 ЗЗДет. прогласява правото на всяко дете на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие и на защита на неговите права и интереси. Един от базовите принципи на закрилата, изведен от чл. 3, т. 3 ЗЗДет. е "осигуряване най-добрия интерес на детето", а съгласно дефиницията от § 1, т. 5 ДР ЗЗДет., в него се включва преценката на физическите, психическите и емоционалните потребности на детето; възрастта, пола, миналото и други характеристики на детето; опасността или вредата, която е причинена на детето или има вероятност да му бъде причинена;

способността на родителите да се грижат за детето; последиците, които ще настъпят за детето при промяна на обстоятелствата; други обстоятелства, имащи отношение към детето.

По делото с оглед горните критерии несъмнено се установява, че е правилна преценката на ответния орган, към датата на постановяване на оспорената заповед, за наличие на основанията по чл. 25 от ЗЗДет., приложени с цел - защита на висшите интереси на детето, които имат приоритет пред желанията и интересите на родителя. Предметното съдържание на понятието "висши интереси на детето" може да бъде изведено от разпоредбата на чл. 10, ал. 1 ЗЗДет., като в конкретния случай приоритетно значение има правото на детето да се развива физически и психически по здравословен и нормален начин, предвид възрастта му и установената липса на грижи от страна на родителите му към момента на издаване на оспорената заповед. С оглед изложеното с предприетата мярка е постигната и целта на закона да бъде защитен интереса на детето, който в случая се изразява в осигуряване на неговото физическо здраве, правилно физическо, психическо, интелектуално и социално развитие на малолетния.

В заключение следва да се отбележи, че приложената мярка за социална закрила е с временен характер – до произнасяне на съда по реда на чл. 28 от ЗЗДет. или до промяна на обстоятелствата. Следователно, във всеки един момент от действието ѝ от страна на заинтересованите страни може да се поиска изменение на приложената мярка при промяна на относимите обстоятелства и прилагане на конкретни доказателства за това.

Предвид изложеното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, Второ отделение, 56-ти състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на М. П. Г. в качеството ѝ на родител и законен представител на детето Т. М. Г. срещу заповед № ЗД/Д-С-ВЗ-041 от 01.08.2023 г., издадена от директора на Дирекция „Социално подпомагане“ – Възраждане.

Решението подлежи на обжалване пред Върховен административен съд в четиринадесетдневен срок от съобщението на страните.

СЪДИЯ: